

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland**Datum ingekomen vragen** : 31 maart 2020**Datum GS-besluit** : 12 mei 2020**Vragen nr. 35**

Vragen van mevrouw **W. Koning-Hoeve** (CDA) over Opkoop stikstofruimte door provincie Brabant en wijziging in stikstofbronnen

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 31 maart 2020 door het lid van Provinciale Staten, mevrouw **W. Koning-Hoeve** (CDA), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

De provincie Brabant heeft met zes veehouderijen overeenkomsten gesloten om stikstofruimte te kopen voor de realisatie van het Logistiek Park Moerdijk. Daarvan liggen slechts twee veehouderijbedrijven in Brabant. De andere vier liggen in andere provincies, waaronder in Noord-Holland. Dat blijkt uit een voorstel van Gedeputeerde Staten van Brabant.

Dit hebben wij vernomen vanuit het beleidsvoorstel van GS van provincie Brabant en vanuit een artikel in het blad Pigbusiness. Zie: <https://www.pigbusiness.nl/artikel/242920-opkoop-boeren-voor-industrie-begonnen/>

Het CDA Noord-Holland maakt zich zorgen over deze opkoop, omdat de gebiedsprocessen in onze provincie nog moeten opstarten en omdat er nog veel onduidelijkheid heerst over de randvoorwaarden en regels rond verkoop en aankoop van stikstofruimte. De ammoniakuitstoot vanuit de landbouw is een andere soort stikstof dan die vrijkomt bij de industrie. Hebben de provincies aanwijzingen dat deze twee toch uitwisselbaar zijn? Ook lopen er gesprekken tussen het Rijk en de provincies om dit soort opkoop van veehouderijen door industrieën van ver weg te voorkomen. Het CDA vindt het vreemd dat deze opkoop nu toch al in gang gezet wordt.

GS heeft aangegeven dat er voor Natura 2000-gebieden maatwerk geleverd moet worden en dat er stikstofruimte gezocht wordt om ontwikkelingen in Noord-Holland doorgang te laten vinden. Daarom vinden wij deze aankoop vanuit Brabant niet goed passen binnen de door het college van GS voorspelde beleidsstrategie.

Wij begrijpen dat over dit Brabantse voorstel om op deze wijze stikstofruimte te realiseren voor Logistiek Park Moerdijk nog gesproken moet worden in PS in Brabant. Omdat de overeenkomsten met de landbouwbedrijven al gesloten lijken zijn, willen wij nu toch helderheid van GS in Noord-Holland.

Op 11 maart heeft GS een brief gestuurd aan PS met een plan van aanpak voor het stikstofdossier. Dat was nog voordat de ernst van de coronacrisis duidelijk werd en voordat de vele coronamaatregelen genomen werden. Daarom willen wij weten of GS in het stikstofdossier rekening gaat houden met de actuele situatie rond stikstof in lucht.

Wij willen het College daarom het volgende vragen:

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

Is GS op de hoogte van het feit dat Brabant stikstofruimte opkoopt van veehouderijbedrijven in andere provincies?

Antwoord 1:

Ja.

Vraag 2:

Klopt het dat de provincie Brabant ook stikstof opkoopt in Noord-Holland? Zo ja, vindt GS dit een wenselijke ontwikkeling?

Antwoord 2:

Ja, dat klopt. Wij vinden dit een zeer onwenselijke en niet voor herhaling vatbare handelwijze. Een afschrift van de brief van ons college aan de provincie Noord-Brabant, waarin wij ons ongenoegen over deze handelwijze uitspreken, hebt u inmiddels ontvangen. De minister van LNV heeft eveneens een afschrift ontvangen.

Vraag 3:

Wat zijn de voor- en nadelen van deze ontwikkeling voor de provincie Noord-Holland volgens GS?

Antwoord 3:

Mogelijk 'lekt' stikstofruimte weg, die voor ons nu niet bruikbaar is voor onze gebiedsgerichte aanpak. Die ruimte komt overigens wel ten gunste van de natuur in het algemeen.

De actie van Noord-Brabant is een ongeordende actie, waarbij overheden niet met elkaar op een lijn blijven.

Daarnaast bestaat ook het gevaar van leegstand, wat mogelijk kan leiden tot illegale activiteiten (ondermijning) en verloedering, wat kan leiden tot verval van de opstallen met negatieve effecten voor de ruimtelijke kwaliteit en de leefomgeving. Het enige voordeel dat wij zien is dat eventuele stikstofruimte die Noord-Brabant niet nodig heeft benut kan worden voor opname in de in ontwikkeling zijnde provinciale module van het stikstofregistratiesysteem ten behoeve van het verlenen van vergunningen.

Vraag 4:

Wat zijn de voor- en nadelen van deze ontwikkeling voor de agrarische sector in Noord-Holland volgens GS?

Antwoord 4:

Het gevaar bestaat dat gronden die in gebruik waren als grasland wellicht onverkoopbaar zijn en niet meer worden beheerd. Ook de agrarische structuur kan worden verstoord doordat er geen ontwikkelmogelijkheden zijn voor omringende agrarische bedrijven. Daarnaast is het niet ondenkbeeldig dat stikstofrechten van extensieve bedrijven worden gekocht door intensieve veehouderijen in de nabije omgeving.

Vraag 5:

Hoe verhoudt zich opkoop over provinciegrenzen heen (en los van N2000 gebieden) tot het beloofde maatwerk en de gebiedsprocessen om activiteiten in Noord-Holland weer vergund te krijgen?

Antwoord 5:

Dit verhoudt zich zeer slecht tot elkaar en daarom zien wij dit ook als een zeer onwenselijke ontwikkeling die wij in de toekomst willen voorkomen.

Vraag 6:

Hoe voorkomen we dat de veehouderijsector in Noord-Holland wordt "leeggekocht"? Wat betekent dit voor het toekomstperspectief van de Noord-Hollandse veehouderijsector?

Antwoord 6:

Het behoud van een duurzame veehouderijsector in Noord-Holland vinden wij van groot belang. Wij bespreken de openstelling voor extern salderen met de belanghebbende partijen in de provincie, alvorens wij een definitief besluit nemen over de invoering ervan. Via de Provinciale Regietafel Stikstof proberen we te komen tot afspraken met de betrokken sectoren over hoe het instrument extern salderen op een effectieve wijze en op een voor alle partijen aanvaardbare wijze kan worden ingezet.

Vraag 7:

Wanneer verwacht GS dat er meer helderheid komt over landelijke en provinciale randvoorwaarden en regels rond opkoop van stikstofruimte?

Antwoord 7:

Rijk en provincies werken gezamenlijk aan het opstellen van een regeling voor gerichte opkoop van veehouderijen, voor boeren die dat zelf willen en als onderdeel van het gebiedsproces¹. Wij verwachten dat in het derde kwartaal van dit jaar de regeling in werking kan treden. De provincie Noord-Brabant heeft een eigen afweging gemaakt om vooruitlopend op de openstelling van extern salderen met veehouderijbedrijven een aantal aankoopovereenkomsten te sluiten en daarmee bewust het risico genomen dat de stikstofrechten niet gebruikt kunnen

¹ Kamerbrief van 7 februari 2020

worden zolang de beleidsregel voor extern salderen met veehouderijbedrijven niet is aangepast.

Vraag 8:

Wordt er in het stikstofdossier rekening gehouden met de nieuwe werkelijkheid rond stikstof die ontstaan is door coronamaatregelen? (zie: <https://nos.nl/artikel/2328537-lucht-flink-schoner-door-coronamaatregelen.html>)

Antwoord 8:

Het kabinet zal de sectoren die als gevolg van de stikstofproblematiek al te maken hadden met financiële gevolgen zoveel als mogelijk ondersteunen door rekening te houden met omvang, timing en financiering van de stikstofmaatregelen. Er moet voor bedrijven voldoende geld overblijven voor het investeren in (technische) maatregelen om de stikstofuitstoot te reduceren. Het kabinet wil hoe dan ook voorkomen dat de coronacrisis ervoor zorgt dat gezonde bedrijven die een bijdrage leveren aan stikstofreductie, kopje-ondergaan. De ruimte die door de coronacrisis lijkt te ontstaan biedt onvoldoende mogelijkheden om extra maatregelen in te zetten, omdat het tijdelijk is. Het is wel gunstig voor de natuur in het algemeen.

Vraag 9:

Klopt het dat de verhouding tussen de verschillende stikstofbronnen anders lijkt te zijn dan eerder werd aangenomen?

Antwoord 9:

Indien hier bedoeld wordt op de onlangs door het Mesdag Zuivelfonds gepubliceerde correctie op eerdere berekeningen, dan is de verhouding niet veranderd. Het Mesdag Zuivelfonds kwam eerder tot de conclusie dat de landbouw 25 procent van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden zou veroorzaken. Inmiddels heeft het Mesdag Zuivelfonds aangegeven dat dit cijfer moet worden gecorrigeerd naar 41%. Dit is hetzelfde percentage dat het RIVM had berekend.

Vraag 10:

Wat zijn de nieuwe landelijke en provinciale cijfers omtrent stikstofbronnen?

Antwoord 10:

De Landelijke Monitoringsrapportage Stikstof over 2019 wordt door het RIVM gepubliceerd. Op dit moment is niet nog niet bekend wanneer deze rapportage beschikbaar komt.

Vraag 11:

Hoe gaat GS rekening houden met veranderende inzichten bij het uitwerken van de gebiedsprocessen rond stikstof?

Antwoord 11:

In de gebiedsprocessen maken wij gebruik van de meest recent beschikbare gegevens. In het geval er nieuwe cijfers of inzichten beschikbaar komen, bijvoorbeeld een update van het AERIUS instrument, dan nemen wij die in onze werkwijze mee.

Vraag 12:

Wordt het tijdspad in het plan van aanpak (zie brief GS aan PS voortgang stikstofdossier van 11 maart 2020) aangepast i.v.m. coronamaatregelen?

Antwoord 12:

Ja. De maatregelen in verband met het coronavirus zorgen ervoor dat we in ieder geval onze werkwijze hebben moeten aanpassen. We zijn nu bezig met het uitbreiden van de website en bekijken of we mogelijk digitale bijeenkomsten gaan organiseren. Deze onzekere en nieuwe situatie zorgt er voor dat we niet zoals gewenst met alle partijen bij elkaar kunnen komen. Hierdoor is nog niet geheel duidelijk in hoeverre de planning moet worden aangepast. Hier werken we momenteel aan.